

Tartalom

Bevezetés.....	3
Nemzetközi kitekintés.....	3
Az infokommunikációs szektor főbb makromutatói.....	5
Az IKT-szektorban működő kis- és középvállalkozások helyzete.....	7
Területi adatok.....	10
Foglalkoztatás	12
Az infokommunikációs szektor külkereskedelmi adatai.....	13
További információk, adatok (linkek)	
Elérhetőségek	

A kézirat lezárásának időpontja: 2019. január 28.

Bevezetés

A kiadványban a digitális gazdaság alapját jelentő IKT (információs és kommunikációs technológiák) -szektor teljesítményét mutatjuk be a fontosabb makro- és szakmai mutatókon keresztül 2013–2017-re vonatkozóan. Az IKT-szektor meghatározásában az Európai Unió Statisztikai Hivatala, az Eurostat által kidolgozott definíciót vettük alapul, amely részben eltér az OECD által használttól.

Az Európai Unió 2009/251/EK (SBS) rendelete alapján a vállalkozások éves gazdaságszerkezeti statisztikáihoz (SBS) előállítandó adatsorok közül a speciális tevékenységek aggregátumaira érvényes éves adatsorok tartalmazzák az IKT-szektorra (IKT-gyártásra és -szolgáltatásra) vonatkozó adatokat. A nemzetgazdasági szintű adatok előállítása a teljes körű (a legalább 20 főt foglalkoztató vállalkozások) és mintavételes (20 fő alatti vállalkozások) statisztikai adatgyűjtések és az adóadatok kombinációján alapul. A vállalkozások teljesítményének megfigyelése statisztikai főtevékenységük (a végzett tevékenységek közül az a tevékenység, amelyik a legnagyobb mértékben járul hozzá a szóban forgó egység összes hozzáadott értékéhez) szerint történik, a teljesítményadatok nemzetközileg is összehasonlíthatók. Az IKT-szektor a TEÁOR'08¹ szerint az IKT-eszköz gyártása² és az IKT-szolgáltatás³ statisztikai főtevékenységű vállalkozásokat foglalja magába.

Nemzetközi kitekintés

2013-ban az Európai Unió⁴ gazdasága maga mögött hagyta a 2012-es recessziót, amelyet a dél-európai tagországok belső gazdaságában kialakult problémák, így a magas államadósság, a munkanélküliség és a pénzügyi válság okozott. 2014-től a visegrádi országokban⁵ is folytatódott a gazdaság teljesítményének bővülése, aminek eredményeképpen emelkedett a bruttó hazai termék folyó áron számított értéke, a GDP volumene, és növekedett a foglalkoztatottság is.

2016-ban a visegrádi országokban az IKT-szektor a teljes nemzetgazdaság bruttó hazai termékéhez változó arányban járult hozzá. A szektornak Magyarországon volt a legnagyobb (5,8%) és Lengyelországban a legkisebb (3,2%) a részesedése. Az IKT-eszközöket gyártó vállalkozások aránya ugyancsak hazánkban volt a legmagasabb (28%) és Lengyelországban a legalacsonyabb (7,1%). A javuló külső gazdasági környezetben az IKT-szektorban előállított bruttó hozzáadott érték változása 2016-ban a V4-ek közül Lengyelországban volt a legjelentősebb, 2,5%-kal emelkedett az előző évihez képest, amihez elsősorban az IKT-szolgáltatást nyújtó vállalkozások járultak hozzá, mivel körükben a bruttó hozzáadott érték 4,0%-kal nőtt. Az IKT-szektoron belül a termelő alágazatokban működő vállalkozásoknál realizálódott bruttó hozzáadott érték – Csehország kivételével – csökkent, a legnagyobb mértékben Szlovákiában (–37%). Az IKT-szektor aránya a teljes foglalkoztatáson belül Magyarországon volt a legmeghatározóbb (3,5%), míg Lengyelországban a legalacsonyabb (2,3%). A foglalkoztatottak döntő része hazánkban (73%) és Lengyelországban (89%) is a szolgáltató alágazatokban tevékenykedett.

¹ A gazdasági tevékenységek egységes ágazati osztályozási rendszere az EU tevékenységi osztályozásának, a NACE Rev.2-nek a magyar nyelvű változata.

² Az IKT-eszközök gyártás tartalma: 26.1 Elektronikai alkatrész, áramköri kártya gyártása, 26.2 Számítógép, perifériás egység gyártása, 26.3 Híradástechnikai berendezés gyártása, 26.4 Elektronikus fogyasztási cikk gyártása, 26.8 Mágneses, optikai információhordozó gyártása.

³ Az IKT-szolgáltatás tartalma: 46.5 Információtechnológiai, híradástechnikai termék nagykereskedelme, 58.2 Szoftverkiadás, 61. Távközlés, 62. Információtechnológiai szolgáltatás, 63.1 Adatfeldolgozás, webhosztig, világhálóportál-szolgáltatás, 95.1 Számítógép, kommunikációs eszköz javítása.

⁴ Az Európai Unió országainak összehasonlítását részlegesen rendelkezésre álló adatok nehezítik: az Eurostat adatbázisában nem érhető el minden tagországra vonatkozóan adat, így módon az EU összesen sem.

⁵ Visegrádi országok: Csehország, Lengyelország, Magyarország, Szlovákia.

1. ábra

Az IKT-szektor helyzete a visegrádi (V4-) országokban, 2016

Forrás: Eurostat.

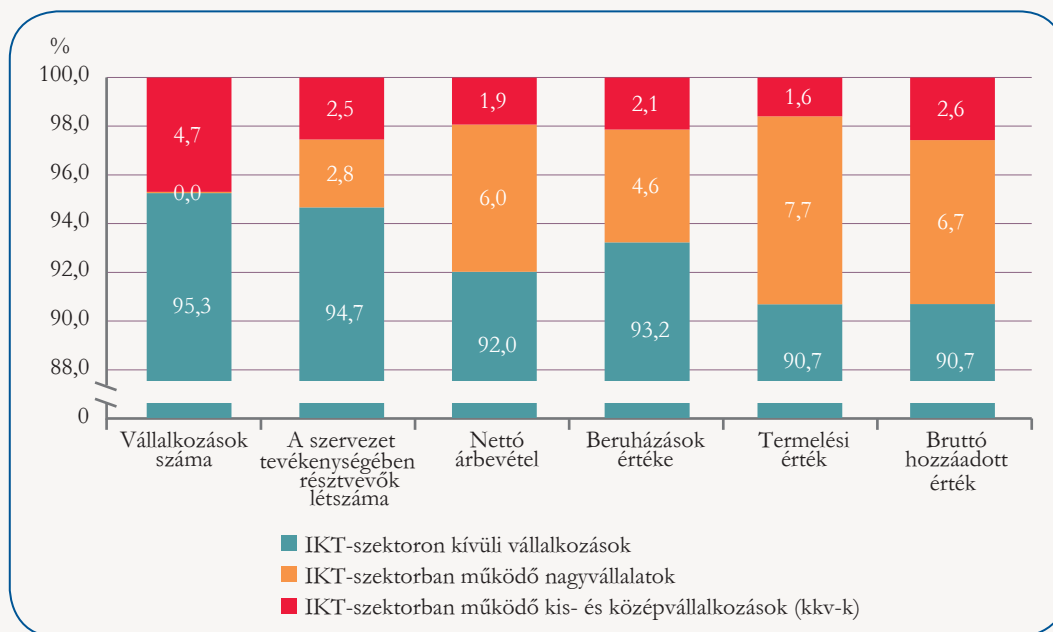
2016-ban a szomszédos országok közül Ausztriában az IKT-szektor részesedése a GDP-ből alacsonyabb (3,5%) volt, mint hazánkban. A bruttó hozzáadott érték nyugati szomszédunkban 3,0%-kal nőtt az előző évhez képest, ezen belül a termelő és a szolgáltató alágazatokban is emelkedett (2,4, illetve 3,1%-kal) az értéke. A foglalkoztatottak 2,6%-a az IKT-szektorban működő vállalkozások tevékenységében vett részt, körükben a szolgáltató alágazatokban foglalkoztatottak aránya 15 százalékponttal magasabb volt, mint Magyarországon.

Az infokommunikációs szektor főbb makromutatói

2017 végén a magyar nemzetgazdaságban **működő vállalkozások** száma meghaladta a 724 ezret, ennek 4,7%-a az IKT-szektorban tevékenykedett. 2013 és 2017 között a szektorban működő vállalkozások száma évente átlagosan – a nemzetgazdasági átlagot meghaladó mértékben – 6,3%-kal nőtt.

2. ábra

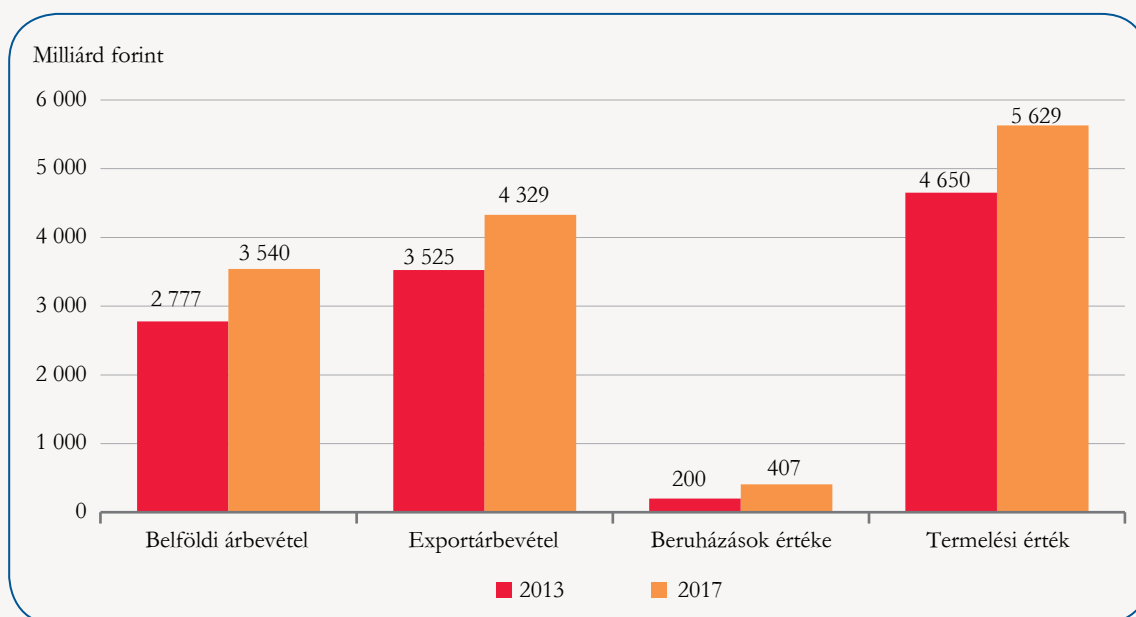
A működő vállalkozások főbb mutatói, 2017

Az IKT-szektorban működő **szervezetek tevékenységében** 162 ezer fő vett részt, a teljes nemzetgazdaságban **részt vevők** 5,3%-a. Számuk évente átlagosan 3,4%-kal, a nemzetgazdaság egészével meg egyező mértékben emelkedett 2013 és 2017 között. Ennél kisebb mértékben (2,7%) nőtt az alkalmazásban állók száma, 2017 végén meghaladta a 139 ezer főt. A **teljes munkaidősre átszámított létszám** 11%-kal volt több a 2013. évinél.

3. ábra

Az IKT-szektorban működő vállalkozások fontosabb teljesítménymutatói

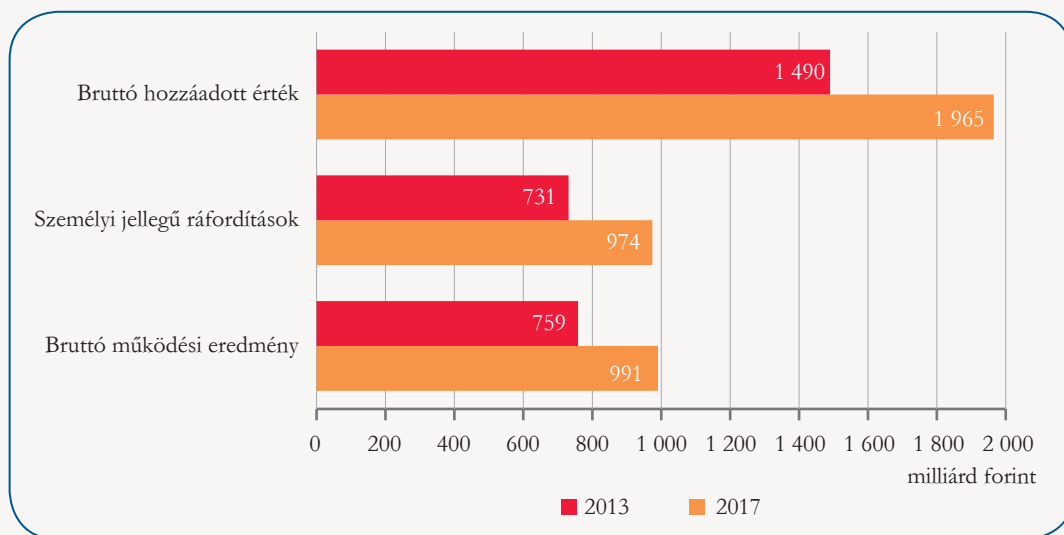
2013 és 2017 között az IKT-szektorban működő vállalkozások értékesítésből származó **nettó árbevétele** – a teljes nemzetgazdaság növekedésétől elmaradva – évente átlagosan 5,7%-kal emelkedett, elérte a 7869 milliárd forintot (a nemzetgazdasági árbevétel 8,0%-át). Az árbevétel 45%-a **belföldi értékesítésből** származott, ami a 2016. évi átmeneti csökkenést (1,3%) követően egy év alatt 14%-kal emelkedett. Az **exportértékesítésből** származó árbevétel évről évre folyamatosan növekedett, 2017 végén 23%-kal volt több a 2013. évinél.

Az IKT-szektor **beruházásai** 2013 óta folyamatosan, a teljes nemzetgazdaságot meghaladó mértékben – évente átlagosan 19%-kal – emelkedtek, értéke 2017-ben megközelítette a 407 milliárd forintot. A szektor részesedése évről évre emelkedett, 2017-ben elérte a nemzetgazdasági beruházások 6,8%-át. A Szupergyors Internet Program keretében az utóbbi években jelentős beruházások kezdődtek az infokommunikáció területén. 2015-ben indult a GINOP 3.4.1 pályázat,⁶ amelynek fő célja az, hogy kiépüljön a legalább 30 Mbps sáv szélességet biztosító hálózati infrastruktúra. A pályázat vissza nem térítendő támogatás és kedvezményes hitel együttes biztosításával segíti az IKT-szektor vállalkozásait⁷ a fejlesztések megvalósításában és a versenyképesség növelésében.

Az infokommunikációs szektorban realizálódott **bruttó termelési érték** – a nettó árbevétel növekedésével párhuzamosan – az elmúlt években folyamatosan (évente átlagosan 4,9%-kal) emelkedett, 2017-ben meghaladta az 5629 milliárd forintot, ami 21%-kal több volt, mint 2013-ban.

4. ábra

Az IKT-szektorban működő vállalkozások főbb teljesítménymutatói

2013 és 2017 között az IKT-szektorban létrehozott **bruttó hozzáadott érték (alapáron)** évente átlagosan 7,2%-kal nőtt, ugyanakkor a vállalkozások részesedése a nemzetgazdaság bruttó hozzáadott értékéből a 2013. évi 9,8%-ról 9,3%-ra csökkent. A **személyi jellegű ráfordítások** évente átlagosan 7,4%-kal – a nemzetgazdaság növekedésétől 1,0 százalékponttal elmaradva – emelkedtek az IKT-szektorban. Mivel a személyi jellegű ráfordítások növekedési üteme meghaladta a termelési érték növekedési ütemét, a ráfordítások új értéket létrehozó képessége a vizsgált időszakban romlott: a bérköltségre vonatkozó **hatékonysági mutató**⁸ 2017-ben 9,2%-kal alacsonyabb volt a 2013. évinél.

Az IKT-szektor **bruttó működési eredménye** 2013 és 2017 között évente átlagosan 6,9%-kal emelkedett, 2017-ben a nemzetgazdaság eredményének egytizedét adta. A 2016. évi visszaesést követően egy év alatt 17%-kal nőtt, és 2017-ben megközelítette a 991 milliárd forintot.

⁶ Gazdaságfejlesztési és Innovatív Operatív Program (GINOP): újgenerációs szélessávú hálózatok kiépítésének ösztönzése érdekében újgenerációs NGA- és felhordó hálózatok fejlesztése GINOP-3.4.1-15.

⁷ A TEÁOR'08 60–63 ágazat alá besorolt főtevékenységű, mikro- kis-, közép- és nagyvállalkozások, amelyek megfelelnek a pályázatban nevesített feltételeknek.

⁸ A bruttó termelési érték és a személyi jellegű ráfordítások hányadosa.

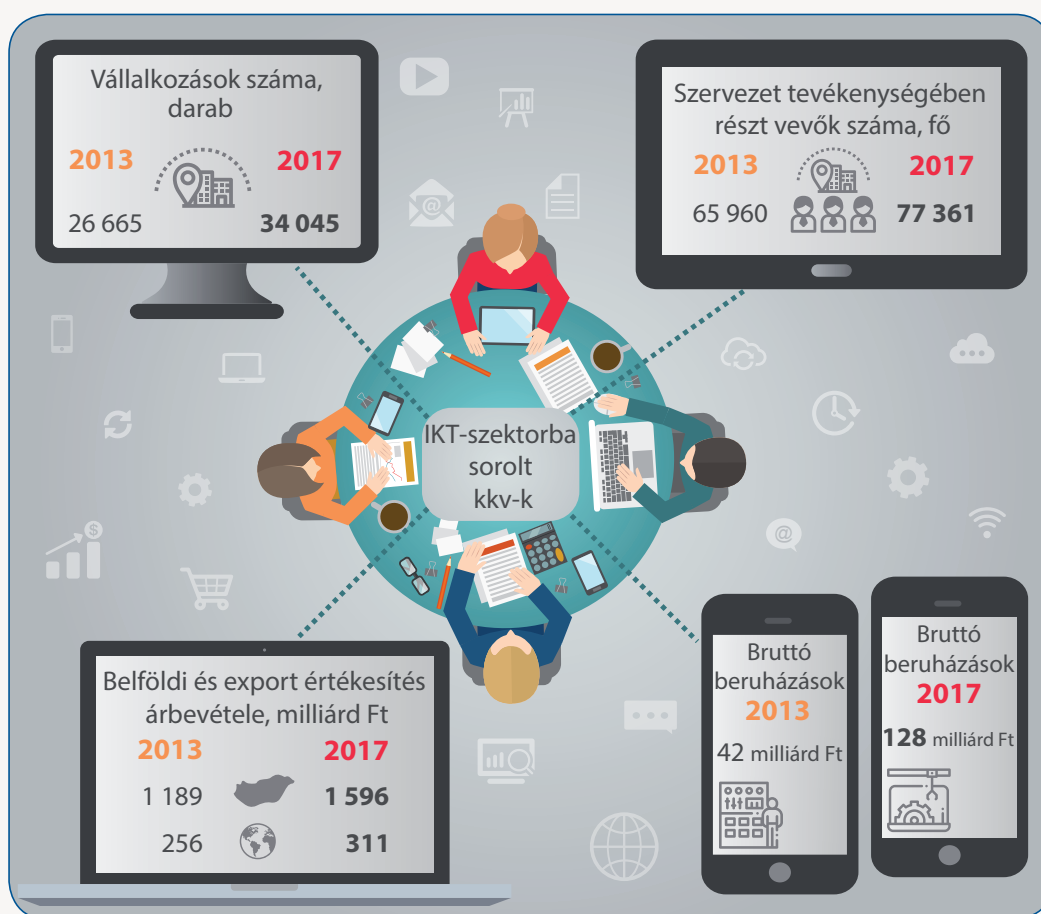
2013 és 2017 között az IKT-szektorban működő vállalkozások **termék- és szolgáltatások vásárlása**⁹ egynegyedével emelkedett és az időszak végén elérte az 5910 milliárd forintot. A **változatlan formában történő újraeladások**¹⁰ értéke a vizsgált időszakban átlagosan 3,0%-kal csökkent, a nemzetgazdaságon belül arányuk 2017-ben 5,9% volt.

Az IKT-szektorban működő kis- és középvállalkozások helyzete¹¹

2013 és 2017 között a szektorban működő kis- és középvállalkozások száma dinamikusan emelkedett, 2017-ben 28%-kal volt több, mint 2013-ban. A növekedéshez a kedvezményes adózási konstrukciók is hozzájárultak. 2017-ben a kisvállalati adó (KIVA¹²) és a legkisebb vállalkozások által választható KATA¹³ átalakítása révén tovább mérséklődtek a kkv-k terhei. Az általános forgalmi adó esetén az alanyi mentesség bevételi határának emelése és a kisvállalkozások számára nyújtott adókedvezmények szintén kedvezőbb gazdasági környezetet biztosítottak a kkv-k számára.

5. ábra

Az IKT-szektorban működő kis- és középvállalkozások főbb adatai

⁹ Az anyagköltség, az igénybe vett szolgáltatások értéke, a közvetített szolgáltatások értéke, az eladott áruk beszerzési értéke, az egyéb szolgáltatások értéke és a vásárolt készletek állományváltozása együtt.

¹⁰ Az eladott (közvetített) szolgáltatások értéke, az eladott áruk beszerzési értéke és az árukészletek állományváltozása együtt.

¹¹ A kkv-k lehatárolása a kis- és középvállalkozásokról, fejlődésük támogatásáról szóló 2004. évi XXXIV. törvény által meghatározott szempontok figyelembe vételével történt, amely alapján a létszám mellett pénzügyi (éves nettó árbevétel vagy mérlegfőösszeg) és önállósági kritériumok (állami vagy önkormányzati tulajdoni hányad, illetve a vállalkozás kapcsolati viszonyain alapuló konszolidált határérték meghatározása) egyaránt a lehatárolás szempontjait képezik. E módszer alapján 2013-tól kezdődően készíti el a lehatárolást és publikál adatokat a KSH. A kkv-k az alkalmazott méretkategóriák alapján tartalmazzák a mikro-, a kis- és a középvállalkozásokat egyaránt.

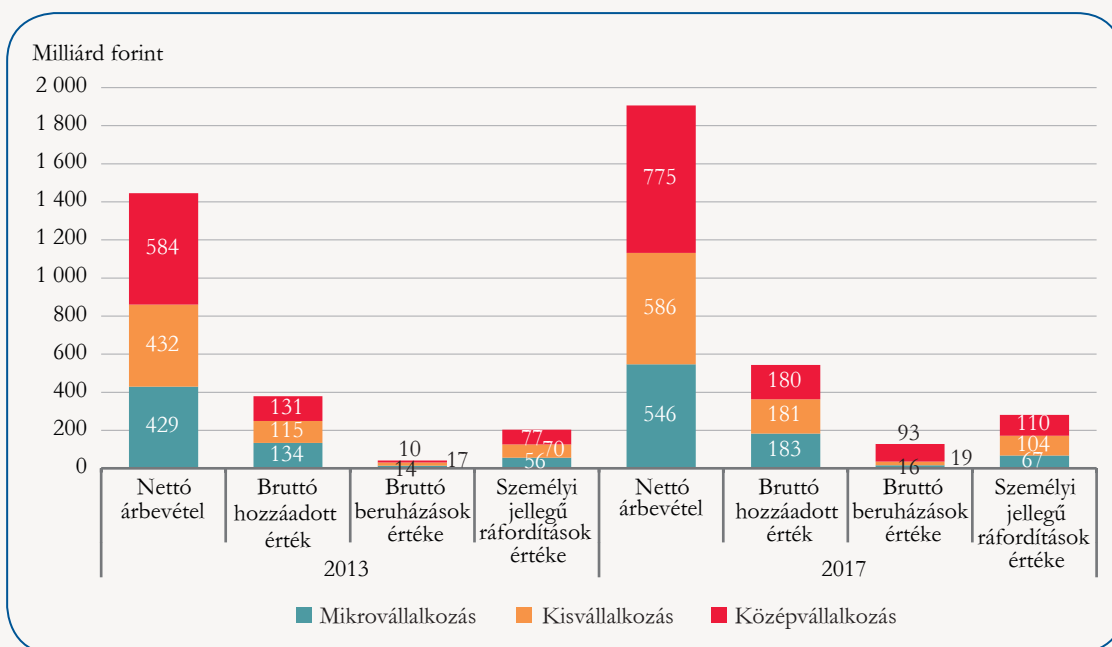
^{12,13} 2012. évi CXLVII. törvény.

A kis- és középvállalkozások részaránya a szektoron belül a vizsgált öt évben nem változott (99%). Gazdasági súlyuk ennél jóval szerényebb, elsősorban a munkaerőpiacon betöltött szerepük jelentős. 2017-ben a szektor tevékenységében **részt vevők** 48, illetve az **alkalmazottak** 39%-a a kkv-körhöz tartozott. A **személyi jellegű ráfordítások** évente átlagosan 8,5%-kal nőttek a vizsgált időszakban, 2017-ben arányuk 29% volt a szektoron belül. 2017-ben a **nettó árbevétel** közel egynegyede a kis- és középvállalkozásoknál realizálódott, ennek 84%-a a belföldi értékesítésből származott. A kkv-k bruttó beruházásainak értéke 2017-ben több mint háromszorosára emelkedett a 2013. évihez képest. 2013 és 2017 között a kkv-k **bruttó hozzáadott értéke** folyamatosan – a szektor teljesítményét meghaladó mértékben – 9,4%-kal nőtt. Az időszak végén az infokommunikációs szektorban realizálódott bruttó hozzáadott érték közel 28%-át tette ki.

2013 és 2017 között az IKT-szektorban tevékenykedő **kis- és középvállalkozások száma** évente átlagosan 6,3%-kal emelkedett. A legnagyobb növekedés (8,4%) az információtechnológiai szolgáltatás alágazatban valósult meg, míg a híradástechnikai berendezés gyártása alágazatban évente átlagosan 5,3%-kal csökkent a kkv-k száma. A **nettó árbevétel** évente átlagosan 7,2%-kal nőtt, a szektoron belül a számítógép, perifériás egység gyártása alágazatban 26%-kal, míg a műholdas távközlés alágazatban 29%-kal visszaesett. A **belföldi értékesítés** árbevétele leginkább (évente átlagosan 42%-kal) az elektronikus fogyasztási cikk és mágneses, optikai információhordozó gyártása alágazatcsoportban nőtt. Az **exportértékesítés** árbevétele közel 19-szeresére emelkedett a vezetékes távközlés alágazatban. A **bruttó hozzáadott érték** évente átlagosan 21%-kal nőtt a számítógép, perifériás egység gyártása alágazatban. A kis- és középvállalkozások elsősorban a foglalkoztatás területén töltenek be jelentős szerepet a szektorban: a **szervezet tevékenységében résztvevők** aránya 46–49% között mozgott 2013 és 2017 között, számuk évente átlagosan 4,1%-kal emelkedett. A szektoron belül az információtechnológiai szolgáltatás alágazatban volt a legnagyobb a növekedés, évente átlagosan 6,9%.

6. ábra

Az IKT-szektorban működő kis- és középvállalkozások teljesítménymutatói a vállalkozás mérete szerint

Az IKT-szektorban működő **kkv-körön** belül a **mikrovállalkozások száma** – az összes kis- és középvállalkozással lényegében megegyező mértékben – évente átlagosan 6,3%-kal nőtt 2013 és 2017 között. Ezzel szemben viszont a legkisebb létszám-kategóriába tartozó vállalkozások teljesítményének növekedése elmaradt az összes kis- és középvállalkozásétól. A **nettó árbevétel** és a **bruttó hozzáadott érték** a kisvállalkozásoknál nőtt a leginkább (7,9, illetve 12%-kal), és ebben a kategóriában emelked-

tek legnagyobb mértékben a foglalkoztatáshoz kapcsolódó mutatók is: a vállalkozások **tevékenységében részt vevők átlagos állományi létszáma** évente átlagosan 5,8, a **személyi jellegű ráfordítások** 11%-kal nőttek 2013 óta. 2017-ben a középvállalkozások fordítottak legtöbbet **beruházásokra**, a ráfordítások értéke megközelítette a 93 milliárd forintot. A beruházások növekedését az uniós források szélesebb körű felhasználása is elősegítette. A kedvezőbb gazdasági környezet, a mikro-, kis- és középvállalkozások számára 2013 közepén bevezetett, kedvező finanszírozási és hitelezési konstrukciók¹⁴ tovább növelték a beruházási hajlandóságot.

1. tábla

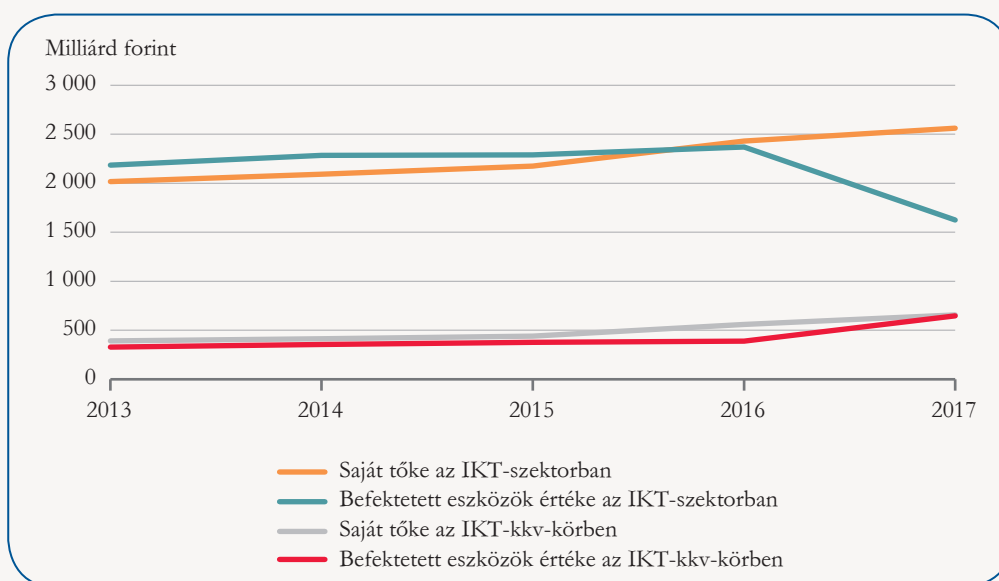
Az IKT-szektorban működő vállalkozások néhány fajlagos mutatószáma vállalkozáskategóriák szerint, 2017

Vállalkozáskategória	Vállalkozások száma, darab	Egy vállalkozásra jutó		
		nettó árbevétel	bruttó hozzáadott érték	bruttó beruházás
		millió forint		
Mikrovállalkozás	32 667	16,7	5,6	0,5
Kisvállalkozás	1 178	497,1	153,4	16,1
Középvállalkozás	200	3 874,2	898,5	463,2
Összes kkv	34 045	56,0	15,9	3,8
Kkv-körbe nem tartozó vállalkozás	340	17 536,2	4 183,2	819,8
Összes vállalkozás	34 385	228,9	57,2	11,8

2013 és 2017 között a fajlagos teljesítménymutatók a vállalkozás méretével együtt növekedtek az IKT-szektorban. 2017-ben az **egy vállalkozásra jutó nettó árbevétel** a mikrovállalkozások körében lényegében ugyanannyi, a kis- és középvállalkozások esetén 10–10%-kal több volt, mint 2013-ban. A **bruttó hozzáadott érték** leginkább (28%-kal) a kisvállalkozások körében nőtt. A mikro- és kisvállalkozások által megvalósított, egy szervezetre jutó **beruházások** nagysága 10–10%-kal alacsonyabb volt a 2013. évinél.

7. ábra

Az IKT-szektorban működő vállalkozások sajáttőke- és befektetett eszközök értéke

¹⁴ Az MNB 2013. június 1-jén bevezetett Növekedési Hitelprogramja (NHP).

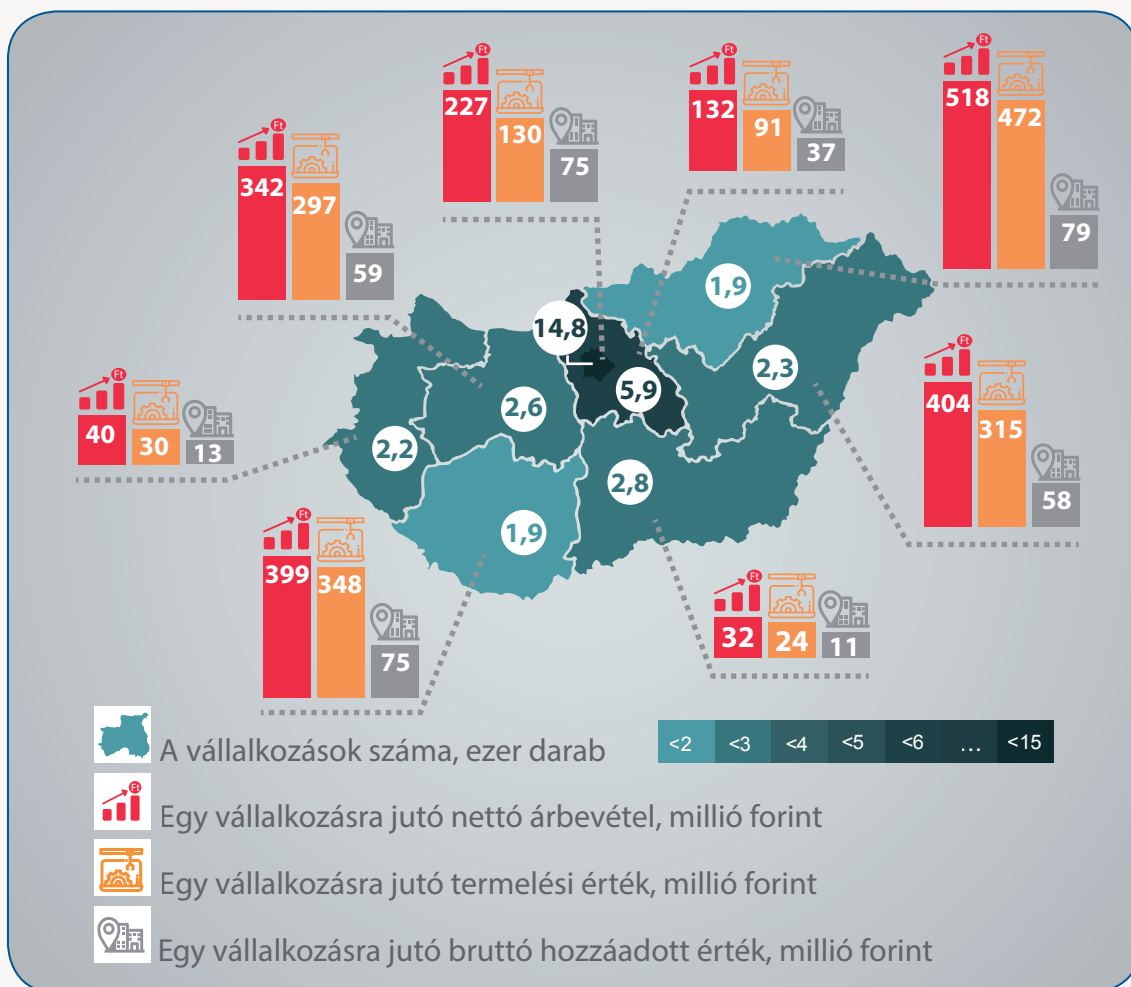
A szektorban működő vállalkozások **befektetett eszközeinek értéke** átlagosan 7,1%-kal csökkent. A befektetett eszközök egyre nagyobb hányadát finanszírozták saját forrásból: 2016-ban a saját tőke nagysága már meghaladta a befektetett eszközök értékét, és 2017-ben a saját tőke a befektetett eszközök 158%-ára nyújtott fedezetet. A szektor kis- és középvállalkozásainak befektetett eszköz-értéke közel a duplájára emelkedett a 2013. évihez képest. A vizsgált időszakban a befektetett eszközök fedezettsége összességében romlott, de minden évben meghaladta a 100%-ot.

www.ksh.hu

Az IKT-szektor **főbb teljesítménymutatói** alapján a Budapesten működő vállalkozások egyértelműen domináns szerepet töltek be: 2017-ben a nettó árbevétel 43, a termelési érték 34, a bruttó hozzáadott érték 56%-át adták. Ezzel szemben a legalacsonyabb értékek (sorrendben 1,1, 1,2 és 1,5%) a Nyugat-Dunántúlon működő vállalkozásokhoz köthetők, annak ellenére, hogy Észak-Magyarországon és Dél-Dunántúlon kevesebb vállalkozás tevékenykedett az IKT-szektorban. 2017-ben a szektorban működő kkv-k teljesítménymutatói szintén Budapesten voltak a legmagasabbak: a nettó árbevétel 72, a termelési érték 66, a bruttó hozzáadott érték 67%-a itt koncentrált. Míg az IKT-szektor beruházásainak felét a fővárosban működő vállalkozások adták, addig a szektoron belüli kkv-k esetén ez már csak 25% volt 2017-ben.

9. ábra

Az IKT-szektorban működő vállalkozások fajlagos mutatói régióként, 2017

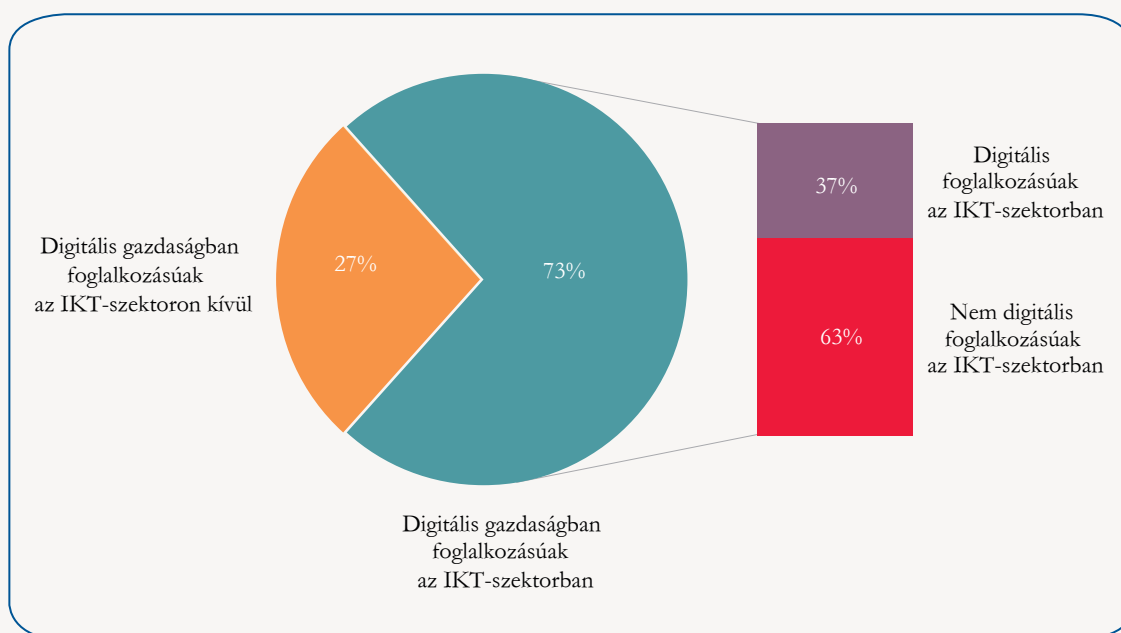
Az IKT-szektor működő vállalkozásainak **fajlagos teljesítménymutatói** nem tükrözték Budapest egyértelmű dominanciáját. 2017-ben az egy vállalkozásra jutó nettó árbevétel Észak-Magyarországon több mint kétszer, a termelési érték közel négyszer akkora volt, mint a fővárosban. Ehhez hozzájárult az egyes régiókban működő vállalkozások eltérő száma: míg Budapesten közel 15 ezer IKT-vállalkozás tevékenykedett, addig Észak-Magyarországon nem egészen 2 ezer. Az infokommunikációs szektorban működő kkv-k egy vállalkozásra jutó gazdasági mutatóinak többsége újra Budapest vezető szerepét támasztották alá.

Foglalkoztatás

2017-ben a munkaerő-felmérés adatai alapján az IKT-szektorban foglalkoztatottak száma közel 163 ezer fő volt, a nemzetgazdaságban foglalkoztatottak 3,7%-a. Számuk 2,5%-kal meghaladta a 2013. évit, míg 2016-hoz képest 3,2%-kal csökkent. A munkáltatók létszámkategória-besorolása szerint a foglalkoztatottak közel 25–25%-a az 50 fő alatti, illetve a legnagyobb, 1000 főt vagy annál többet foglalkoztató vállalkozásoknál dolgozott. 2017-ben az 50–999 fő közötti vállalkozások mintegy 55 ezer főnek adtak munkát, részesedésük 34%-ot tett ki az IKT-szektoron belül. 2017-ben a foglalkoztatottak döntő többsége (96%) magán- vagy vegyes tulajdonban lévő munkáltatónál tevékenykedett. Ez az arány 2013 és 2017 között nem változott számottevően, 92–96% között mozgott.

10. ábra

A digitális gazdaságban foglalkoztatottak megoszlása, 2017

2017-ben az IKT-szektorban foglalkoztatottak 37%-a (60 ezer fő) volt digitális foglalkozású,¹⁵ de az IKT-szektoron kívül más szakágazatokban is dolgoznak digitális foglalkozásokban. A legtágabban értelmezett kör a digitális gazdaságban foglalkoztatottak, akik vagy digitális foglalkozásokban, vagy az IKT-szektorban dolgoznak. 2017-ben 222 ezer fő végzett munkát a digitális gazdaságban, 2013-hoz képest 6,2%-kal több. A 2016. évi jelentős, 9,5%-os növekedést követően 2017-re létszámuk egy év alatt 3,1%-kal csökkent.

2017-ben a munkáltató telephelye szerint Budapesten dolgozott az IKT-szektorban foglalkoztatottak 39%-a, Közép-Magyarország nagyrégióban 50%-a tevékenykedett. Az Alföld és Észak nagyrégió részaránya (27%) 5 százalékponttal haladta meg a Dunántúlt (22%).

¹⁵ Digitális foglalkozású: lásd Módszertan 7. oldal.

Az infokommunikációs szektor külkereskedelmi adatai

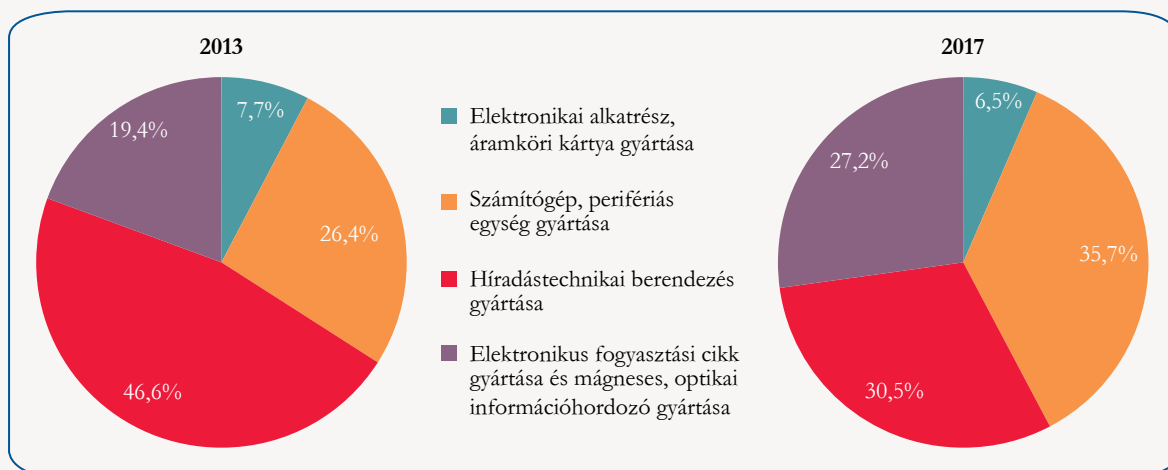
2017-ben a végleges adatok szerint a magyar külkereskedelmi termékforgalom exportjának volumene 5,9, a behozatalé 8,3%-kal nőtt. Az export értéke 31,1 ezer milliárd forint volt, ami folyó áron a forgalom 7,5, illetve 10%-os növekedését jelentette az előző évihez képest. Az export euróban számított értéke (100,7 milliárd euró) 8,3, az importé (92,6 milliárd euró) 11%-kal nőtt. 2017-ben a termék- külkereskedelem többlete 2,5 ezer milliárd forint (8,1 milliárd euró) volt, 529 milliárd forinttal (1,6 milliárd euróval) kevesebb a 2016. évinél.

Az **IKT-vállalkozások exportforgalma** 2017-ben folyó áron 4084 milliárd forintot tett ki, 2013-ban pedig 3863 milliárd forint volt, ami 2017-re 221 milliárd forinttal, azaz évenként átlagban 1,4%-kal bővült. Ezen belül az **IKT-termékek exportja** 2017-ben 2987 milliárd forint volt, 5,2%-kal nőtt az előző évhez képest.

2013-ban az IKT-termékek exportjából a legnagyobb részesedése a híradástechnikai berendezés gyártásnak volt (47%), ami 2017-re 31%-ra csökkent. Ezzel szemben a számítógép, perifériás egység gyártása 2013-ban 26%-ot tett ki, majd négy év alatt 36%-ra nőtt.

11. ábra

Az IKT-szektorban működő vállalkozások IKT-termék-exportjának megoszlása*

* Termékek és szolgáltatások osztályozási rendszere (TESZOR) szerint.

Az **IKT-szektorban tevékenységet végző mikro, kis- és közép vállalkozásoknál** 2016-ról 2017-re jelentős növekedés történt mind az exportforgalomban, mind az IKT-termék-exportnál.

2. tábla

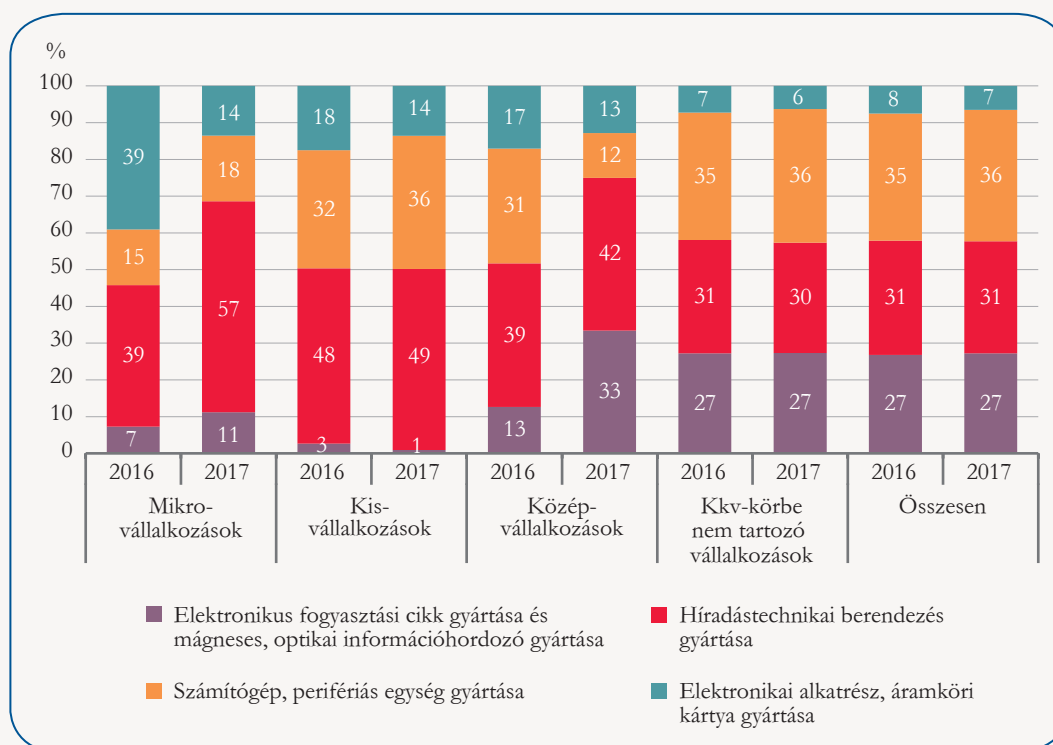
Az IKT-szektorba sorolt vállalkozások exportadatainak alakulása, 2017
(előző év=100,0%)

Megnevezés	Mikro-vállalkozások	Kis-vállalkozások	Közép-vállalkozások	Kkv-körbe nem tartozó vállalkozások	Összesen
IKT-vállalkozások exportforgalma összesen	106,1	140,4	137,5	105,6	106,5
IKT-termékek exportja összesen (TESZOR ^{a)} szerint)	139,4	153,3	136,9	104,3	105,2

^{a)} TESZOR: termékek és szolgáltatások osztályozási rendszere; az EU tevékenység szerinti termékosztályozása, a CPA (Classification of Products by Activity) magyar nyelvű változata. A CPA rendeletben meghatározott struktúrája az 1–4. számjegyen megegyezik a NACE Rev.2 (TEÁOR'08) struktúrájával. Az 5. számjegyen a csoportok, a 6. számjegyen pedig az alcsoport jelennek meg.

12. ábra

Az IKT-szektorban működő kkv-k IKT-termék-exportjának megoszlása*

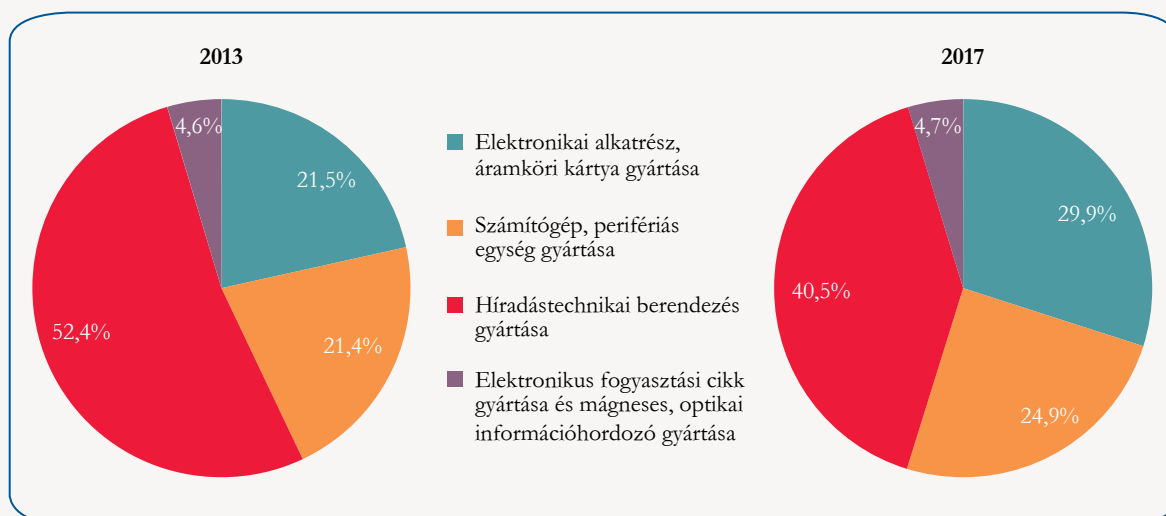
* TESZOR szerint.

Az **IKT-vállalkozások importforgalma** 2017-ben folyó áron 3948 milliárd forintot tett ki. 2013-ban 3491 milliárd forint volt, 2017-re 457 milliárd forinttal, azaz évenként átlagban 3,1%-kal bővült. Ezen belül az **IKT-termékek importja** 2017-ben 2824 milliárd forint volt, az előző évhez képest 12%-kal nőtt.

2013-ban az IKT-termékek importjából a legnagyobb részesedése a híradástechnikai berendezés gyártásnak volt (52%), 2017-re 40%-ra csökkent. Ezzel szemben az elektronikai alkatrész, áramköri kártya gyártása 2013-ban 22%-ot tett ki, majd négy év alatt 30%-ra nőtt.

13. ábra

Az IKT-szektorban működő vállalkozások IKT-termék-importjának megoszlása*

* TESZOR szerint.

Az **IKT-tevékenységbe tartozó** vállalkozásoknál a **mikro, kis- és közép vállalkozások** tekintetében 2016-ról 2017-re mindössze a közép-vállalkozásoknál történt mind az importforgalomnál, mind az IKT-termék-importnál jelentős növekedés.

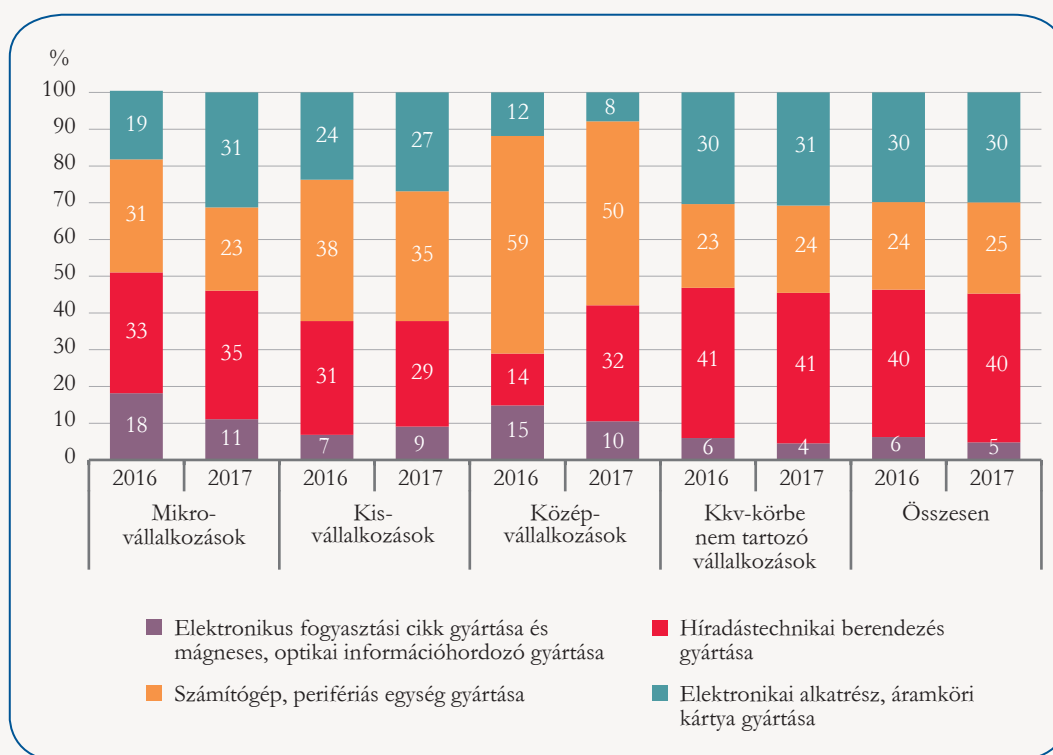
3. tábla

Az IKT-szektorba sorolt vállalkozások importadatainak alakulása, 2017
(előző év=100,0%)

Megnevezés	Mikro-vállalkozások	Kis-vállalkozások	Közép-vállalkozások	Kkv-körbe nem tartozó vállalkozások	Összesen
IKT-vállalkozások importforgalma összesen	89,8	94,1	220,6	106,6	108,9
IKT-termékek importja összesen (TESZOR szerint)	99,5	92,0	171,3	110,4	111,7

14. ábra

Az IKT-szektorban működő kkv-k IKT-termék-importjának megoszlása*

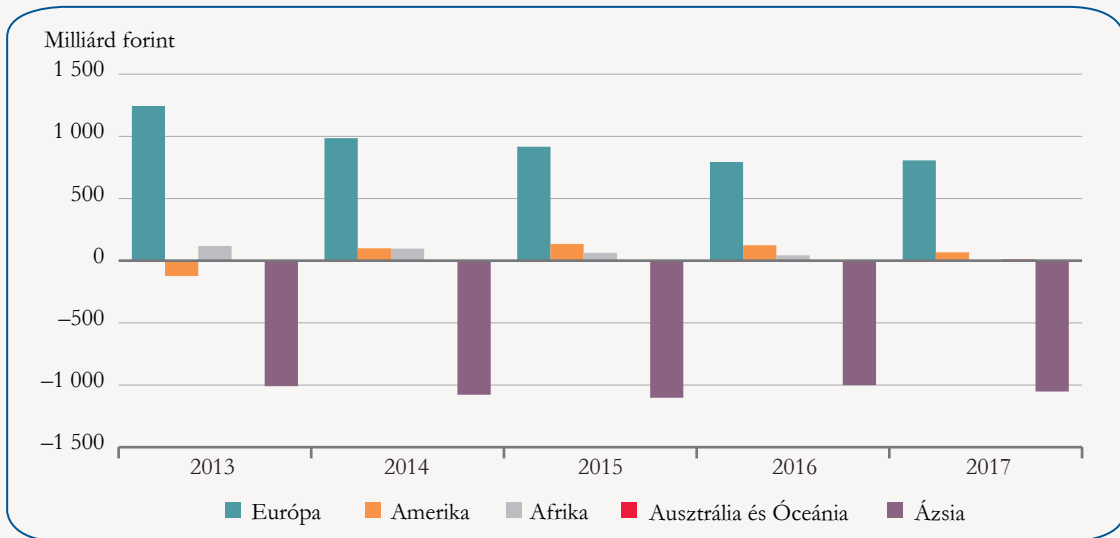

* TESZOR szerint.

2017-ben Magyarország teljes IKT-termék-exportja 3401 milliárd forint volt, az előző évhez képest 6,6%-kal bővült, importja pedig 3578 milliárd forintot tett ki, az előző évhez mérten 11%-kal nőtt.

15. ábra

Az IKT-termékek termék-külkereskedelmi egyenlege kontinensenként*

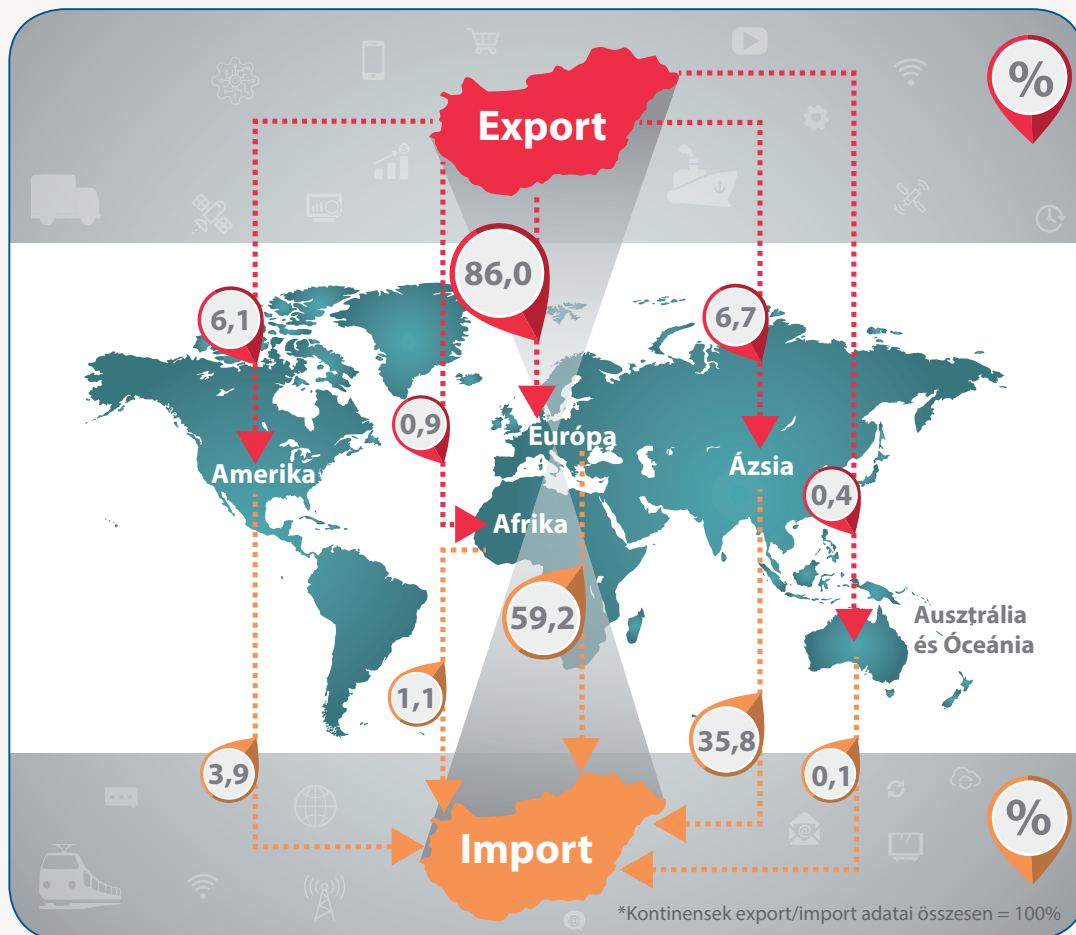

* TESZOR szerint.

2013 és 2017 között az IKT-termékek exportjának és importjának legnagyobb része Európához kötődött. 2013-ban 2709 milliárd forintot tett ki az európai export, ami 2017-re 214 milliárd forinttal, azaz évenként átlagban 1,9%-kal bővült. Ezzel szemben 2013-ban importra 1464 milliárd forint jutott, ami 2017-re 653 milliárd forinttal, azaz évenként átlagban 9,6%-kal nőtt.

16. ábra

Az IKT-termékek^{a)} külkereskedelmi forgalmának megoszlása a kontinensek között,* 2017

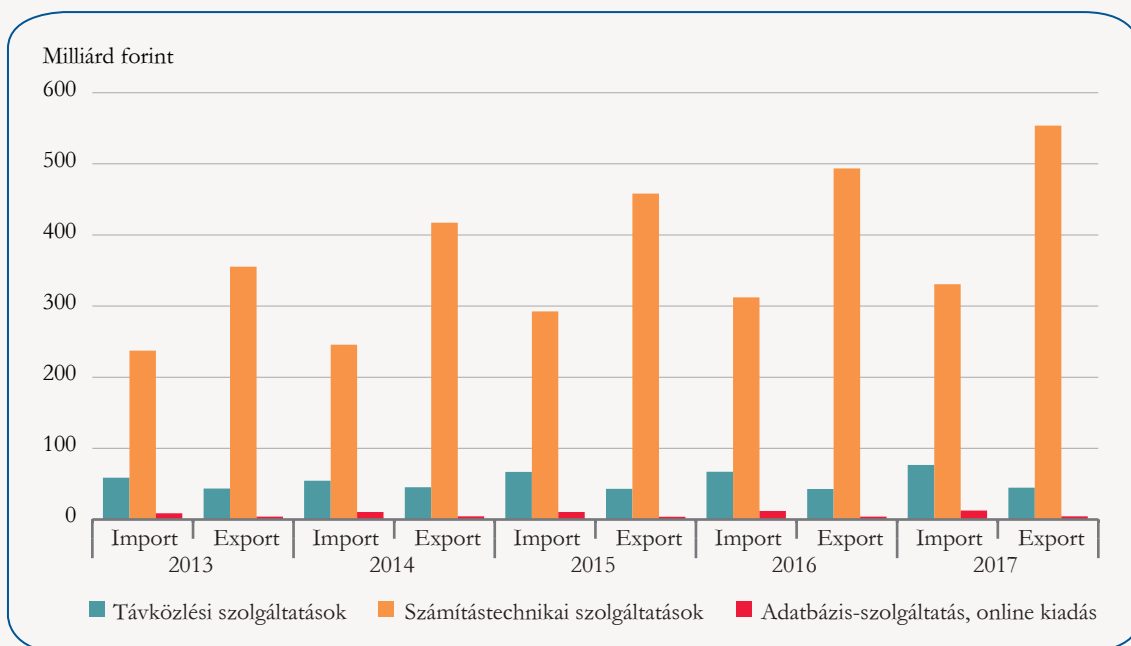
^{a)} TESZOR szerint.

Bár a **szolgáltatások külkereskedelmi forgalma** lényegesen alacsonyabb a termékforgalomnál, jelentősége és részesedése a külkereskedelmi többletből egyre nő. 2017-ben a teljes nemzetgazdaságban a szolgáltatások exportja 7,4 ezer milliárd, importja 4,9 ezer milliárd forint volt. A szolgáltatás-külkereskedelem egyenlege 2,5 ezer milliárd forint (8,1 milliárd euró) többletet tett ki, 183 milliárd forinttal (0,6 milliárd euróval) nőtt 2016-hoz képest.

Az IKT-szolgáltatások alá a távközlési, a számítástechnikai és az adatbázis-szolgáltatás, online kiadás tartozik. 2017-ben együttes exportforgalmuk 603 milliárd, importforgalmuk 420 milliárd forint volt, ez 2016-hoz képest 12%-os, illetve 7,3%-os növekedést eredményezett.

17. ábra

Az IKT-szolgáltatások exportja és importja

4. tábla

Az IKT-szolgáltatások exportja és importja a vállalkozások tulajdonosi szerkezetére szerinti megoszlásban

Tulajdonosi szerkezet	2013		2017	
	import	export	import	export
Távközlési szolgáltatások				
Hazai	4,6	5,1	3,1	1,5
Külföldi	94,9	91,9	96,9	98,5
Egyéb	0,5	3,1	0,0	0,0
Összesen	100,0	100,0	100,0	100,0
Számítástechnikai szolgáltatások				
Hazai	9,1	4,7	8,6	5,0
Külföldi	88,9	93,5	91,2	94,9
Egyéb	2,1	1,8	0,1	0,2
Összesen	100,0	100,0	100,0	100,0
Adatbázis-szolgáltatás, online kiadás				
Hazai	19,2	43,2	30,7	65,9
Külföldi	50,6	55,4	35,3	34,0
Egyéb	30,2	1,5	34,0	0,2
Összesen	100,0	100,0	100,0	100,0

2017-ben az IKT-szolgáltatások külkereskedelmi forgalmának döntő része – az import 91, az export 95%-a – külföldi tulajdonú vállalkozásokhoz köthető. 2013-hoz képest a külföldi érdekeltségű vállalkozások által nyújtott IKT-szolgáltatások importjának részesedése 1,6, az exporté 1,7 százalékponttal bővült a vizsgált időszak végére.

A nemzetgazdaság importjának 38, exportjának 25%-át a 250 főnél kevesebbet foglalkoztató (kis- és közép-) vállalkozások végezték. A nagyvállalati kör külkereskedelemből való részesedését a nem ismert létszámú vállalatok forgalmának zöme tovább növelné, mivel azt főleg nemzetközi nagyvállalatok Magyarországon nem bejegyzett (nem rezidens) egységei bonyolítják.

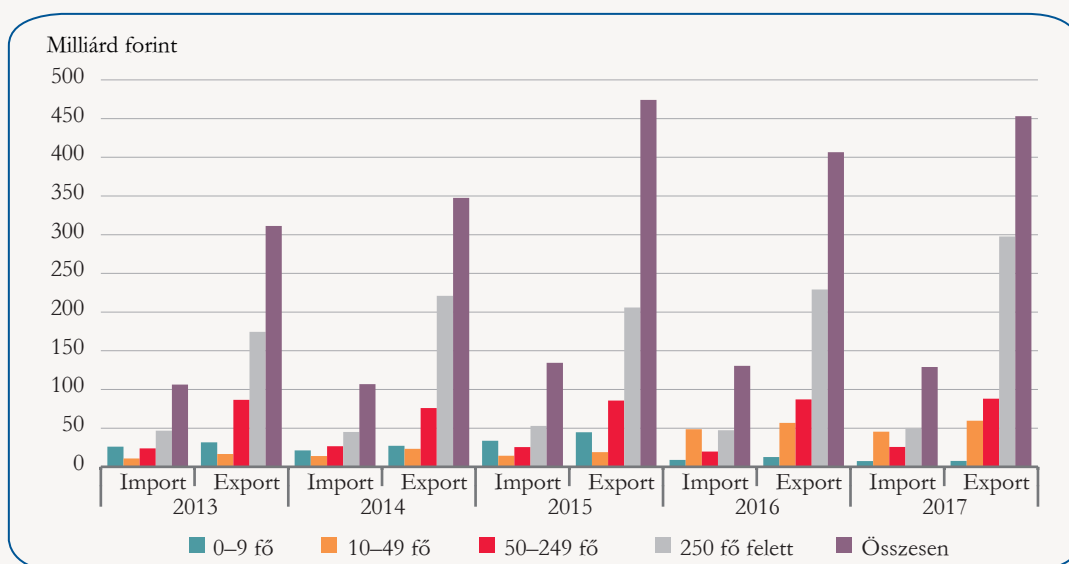
A különböző létszámmal rendelkező vállalkozások szerepe a külkereskedelemben ágazatonként és irányonként rendkívül eltérő.

2017-ben az IKT-szolgáltatásokban a számítástechnikai szolgáltatások importja (331 milliárd forint) és exportja (554 milliárd forint) volt a legjelentősebb, az IKT-szolgáltatások importjának 79%-át, exportjának 92%-át tette ki. A távközlési szolgáltatások szegmensében a 250 fő feletti létszámú vállalkozások importja kimagasló volt (63 milliárd forinttal). Az adatbázis-szolgáltatás, online kiadások elemnyésző részt képviseltek az IKT-szolgáltatások külkereskedelmében.

Az IKT-szektorban az IKT-szolgáltatásokon belül 2017-ben is a legmeghatározóbb a számítástechnikai szolgáltatások exportja (66%) és importja (91%) volt.

18. ábra

A számítástechnikai szolgáltatások exportja és importja az IKT-szektorban a vállalkozások létszám-kategóriája szerint

További információk, adatok (linkek):

[Táblázatok](#)

[Módszertan](#)

Elérhetőségek:

kommunikacio@ksh.hu

[Lépjen velünk kapcsolatba!](#)

Telefon: (+36-1) 345-6789